

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **Ing. D. B.**, nar. ..., bytem S. 2533, D. K. n. L., zastoupeného Mgr. Martinem Hamplem, advokátem se sídlem Palackého 741, 544 01 Dvůr Králové nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j.: MPSV-2016/80208-918, o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím uvedeným shora bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2016, č. j. 3781/2016/DKL, kterým bylo rozhodnuto o nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, a to na zakoupení dioptrických brýlí s odůvodněním, že požadovaný výdej lze plně hradit zdravotní pojišťovnou.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že byl rozhodnutím zkrácen na svých právech a oprávněných zájmech. Uvedl, že předmětem jeho žádosti úřadu práce byla žádost o poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, a to ve výši 10.000,- Kč na výrobu speciálních dioptrických brýlí, neboť pojišťovna mu proplatila pouze

částku ve výši 1.670,- Kč. Jeho žádost však byla odmítnuta s odůvodněním, že dle žalovaného zde nejsou splněny podmínky poskytnutí dávky, neboť požadovaný výdaj na pořízení dioptrických brýlí v nejjednodušším, základním provedení lze plně uhradit zdravotní pojišťovnou. Žalobce uvedl, že s tímto nesouhlasí, neboť tři optiky nezávisle na sobě potvrdily, že cenu těchto brýlí nad šest dioptrií pojišťovna nehradí, přičemž on má dioptrií osmnáct.

Žalovaný tak dle žalobce pochybil, když dostatečně, resp. nesprávně a neúplně nezjistil skutkový stav, neboť nepřihlédl ke zdravotnímu stavu žalobce, jenž má velmi těžkou oční vadu, kterou nelze kompenzovat brýlemi v základním provedení, jelikož je nutno dbát na přiměřenou kvalitu materiálů brýlí. Žalovaný vycházel z nerelevantních údajů, bral v potaz pouze cenu brýlí v základním provedení, aniž by zkoumal vlastnosti materiálů či by dostatečně specifikoval pojem „odpovídající kvalita“. Žalovaný tak dle názoru žalobce překročil meze správního uvážení, když bez náležitých podkladů a odborných znalostí rozhodl, že užíváním brýlí v základním, nejjednodušším provedení, neutrpí žalobce žádnou újmu na zdraví. Žalobce nepostupoval svévolně, ale s ohledem na doporučení zhotovitele zvolil odolnější a lépe zpracovatelný materiál, aby brýle jeho zdravotní handicap co nejlépe kompenzovaly. Na závěr žalobce dodal, že z důvodu hmotné nouze a neposkytnutí předmětné dávky byl nucen uzavřít s městem Dvůr Králové nad Labem smlouvu o půjčce, aby si mohl tuto zdravotnickou pomůcku pořídit. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného ve spojení s předcházejícím rozhodnutím úřadu práce zrušil a věc vrátil úřadu práce k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 7. 11. 2016 popsal průběh správního řízení před správním orgánem prvního stupně i v rámci odvolacího řízení, odkázal na jednotlivá ustanovení zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Zkonstatoval, že po provedeném šetření ze spisu úřadu práce dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně vyhodnotil případ správně, když posoudil, že není nezbytně nutné (odůvodněné) poskytnout předmětnou dávku na požadované dioptrické brýle, neboť tento výdaj na pořízení dioptrických brýlí v základním provedení lze uhradit plně zdravotní pojišťovnou. V tomto směru odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 84/2012-48.

Stěžejním argumentem je dle žalovaného zejména vyjádření Optiky Hrubá s. r. o., jež sdělila, že „Dioptrické brýle v daných hodnotách lze vyhotovit za cenu úhrady pojišťovny – tzn. bez doplatku! V případě vyššího standardu hradí klient částku poníženou o hodnotu receptu.“ Žalobce se na tuto optiku sám v minulosti obrátil, avšak bez toho, aby zdůraznil, že cenová nabídka má být na brýle v základním provedení, či aby se zkusil dohodnout na „přijatelné ceně“ brýlí, jak mu bylo doporučováno ze strany zdravotní pojišťovny.

K námitkám žalobce uvedeným v odvolání proti rozhodnutí úřadu práce žalovaný uvedl, že o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a možnosti vyjádřit se k těmto podkladům byl žalobce opakovaně informován, stejně jako o skutečnosti, že pokud není schopen komunikovat s pracovníci Úřadu práce ve Dvoře Králové nad Labem osobně, může k tomuto zplnomocnit třetí osobu, případně, že se může obrátit na pracovníky sociálního odboru městského úřadu, kteří mu mohou pomoci se zařizováním záležitostí na úřadu práce, pokud je zdravotně indisponován. Psychický

stav žalobce, že by nebyl schopen komunikovat s kontaktním pracovištěm, nebyl žalobcem nikterak doložen, ani takovým či obdobným způsobem charakterizován či popsán lékařem.

Žalobcova námitka podjatosti úřední osoby kontaktního pracoviště úřadu práce byla zamítnuta, uvedenou záležitostí se zabýval i Krajský soud v Hradci Králové v řízení vedeném pod sp. zn. 31 Ad 8/2016, který žalobu žalobce odmítl. Přesto přistoupilo kontaktní pracoviště ke změně příslušné oprávněné osoby (referentky) k projednání věci žalobce. Nadto byl žalobce opakovaně informován, že změna kontaktního pracoviště úřadu práce v průběhu řízení o přiznání dávky není standardní, vhodná ani efektivní, když nebyla shledána podjatost úředních osob příslušného pracoviště, a tudíž k případné změně dojde až po skončení řízení za předpokladu, že bude sděleno, jaké kontaktní pracoviště žalobce preferuje.

K námitkám žalobce uvedeným v žalobě žalovaný uvedl, že ze žádných podkladů doložených v průběhu správního řízení nevyplynula nutnost a nezbytnost výroby speciálních dioptrických brýlí v pořizovací výši 10.000,- Kč. Žalobcem byl v průběhu správního řízení předložen pouze poukaz na brýle předepsané odborným očním lékařem, na základě kterého byly zpracovány tři různé cenové nabídky odbornými pracovníky očních optik, avšak nebyla předložena žádná zpráva dokládající nutnost zhotovení speciálních brýlí z důvodu těžké oční vady. Taktéž žalovaný ze spisového materiálu nezjistil, že by se potvrdilo tvrzení žalobce, že tři optiky nezávisle na sobě potvrdily, že cenu dioptrických brýlí pro pacienta s více jak šesti dioptriemi pojišťovna v plné výši nehradí. K podkladům doloženým žalobcem až v průběhu soudního řízení žalovaný uvedl, že jelikož jimi dříve nedisponoval, nemohly být zohledněny v rámci odvolacího řízení.

K námitce žalobce, že žalovaný nepřihlédl k jeho zdravotnímu stavu, přestože mu bylo diagnostikováno osmnáct dioptrií, což odpovídá velmi těžké oční vadě, žalovaný uvedl, že poukaz na brýle pro žalobce, na základě kterého byla zkoumána konkrétní cenová nabídka očních optik, byl vystaven dne 21. 5. 2015, a to s ohledem na k tomuto datu platný zdravotní stav žalobce. Navíc dle názoru žalovaného mu nepřísluší přehodnocovat zdravotní stav žalobce či posuzovat závažnost jeho oční vady, ani přiměřenost kvality materiálu, zda je pro klienta dostačující, neboť není kompetentní posuzovat zdravotní stav žalobce a ani nedisponuje předmětnými odbornými znalostmi v této oblasti. Správní uvážení žalovaného tak vycházelo zejména ze sdělení odborníků v této oblasti, tj. odborných zaměstnanců očních optik, kteří na základě konkrétního poukazu na brýle vystaveného odborným očním lékařem posoudili konkrétní materiálové potřeby a stanovili tak cenovou nabídku brýlí, postačujících ke kompenzaci oční vady uvedené v poukazu na brýle, a dále ze zhodnocení veškerých dostupných podkladů shromážděných ve spisové dokumentaci úřadu práce, která se jevila jako dostatečná. Žádost žalobce o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje byla proto zamítnuta, neboť dioptrické brýle, které měl žalobce předepsány lékařem, byly v základní verzi plně hrazeny ze zdravotního pojištění, a tudíž požadované brýle v hodnotě 10.000,- Kč by byly nadstandardní zdravotní pomůckou, kterou není možné z těchto dávek uhradit.

Žalovaný na základě výše uvedeného navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

Zástupce žalobce v celém rozsahu odkázal na podanou žalobu a navrhl, aby soud napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí prvoinstančního zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť správní orgány dle jeho laického názoru rozhodly v rozporu s právními předpisy, neboť zrakovou vadu žalobce nelze kompenzovat brýlemi v základním provedení. Navrhl proto vypracování znaleckého posudku ohledně odborného vyjádření, zda brýle v základním provedení by bylo možné pokrýt ze zdravotního pojištění tak, aby kompenzovaly zdravotní handicap žalobce.

Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že systém pomoci v hmotné nouzi je založen na principu úhrady základních nezbytných potřeb v základním provedení. Žalovaný vycházel z vyjádření tří očních optik, že v případě žalobce je možné i s ohledem na jeho zrakovou vadu provést brýle v základním provedení hrazené ze zdravotního pojištění. Rozhodnutí žalovaného je tak v souladu i s judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které je základním kritériem pro posouzení přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci zdravotní hledisko, a to, zda brýle v základním provedení splňují ochranu zdraví žalobce. K návrhu žalobce na vypracování znaleckého posudku uvedla, že odborná vyjádření ve spisu jsou dostatečná k posouzení základního provedení a zhotovení brýlí.

Krajský soud rozhodl, že žalobcem navržený důkaz znaleckým posudkem nebude proveden, a to z důvodu nadbytečnosti (§ 52 odst. 1 s. ř. s.). Soud má za to, že žalovaný měl pro správní úvahu dostatek podkladů, když vycházel ze sdělení odborníků v předmětné oblasti, tj. odborných zaměstnanců tří nezávislých očních optik, kteří na základě konkrétního poukazu na brýle vystaveného odborným očním lékařem posoudili konkrétní materiálové potřeby a stanovili cenovou nabídku brýlí, postačujících ke kompenzaci oční vady žalobce uvedené v poukazu na brýle.

Z předložených správních spisů jak prvoinstančního, tak odvolacího správního orgánu zjistil soud následující rozhodné skutečnosti:

- 1) Řízení ve věci předmětné dávky pomoci v hmotné nouzi bylo zahájeno podáním žádosti žalobce dne 3. 6. 2015 o dávku ve výši 10.000,- Kč. Žádost byla odůvodněna jako urgentní nutnost pořízení dioptrických brýlí, jelikož brýle jsou u žalobce pro vysoký počet dioptrií nezbytné a stávající má rozbité, kdy nemá prostředky na jejich pořízení a VZP mu přispěje pouze částkou cca 850,- Kč. K žádosti žalobce nebyly připojeny žádné dokumenty.
- 2) Dne 23. 6. 2015 byly na úřad práce doručeny od žalobce Finální cenová nabídka na dioptrické brýle od společnosti Optika Hrubá s.r.o. a sdělení revizního lékaře MUDr. D. Š. ze dne 5. 6. 2015.
- 3) Dne 25. 6. 2015 bylo řízení ve věci přiznání výše uvedené dávky přerušeno za

účelem prošetření doložených informací. Dne 10. 7. 2015 byl pracovníci úřadu práce učiněn záznam do spisu, že šetřením u očního lékaře a provozoven očních optik bylo zjištěno, že na předmětnou sílu dioptrií nejsou potřeba speciální obruby, přičemž plastové obruby lze pořídit do částky cca 1.000,- Kč, a na skleněná skla je doporučován antireflex, ale ten není základní verzí. Přičemž i s antireflexní úpravou lze pořídit jedno sklo do částky 2.900,- Kč.

- 4) Dne 20. 7. 2015 vyrozuměl úřad práce žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, na což žalobce reagoval doložením Poukazu na brýle a optické pomůcky. Dne 21. 7. 2015 pak se žalobcem proběhlo ústní jednání, z protokolu o jednání vyplývá, že poslední zakoupené brýle u žalobce byly dvoje, a to v roce 2009. Jako důvod žádosti o pořízení nových brýlí žalobce uvedl skutečnost, že současné brýle jsou rozbité a jsou jen provizorně opravené, přičemž náhradní brýle nemá.
- 5) Rozhodnutím ze dne 24. 7. 2015, č. j. 12617/2015/DKL úřad práce dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného výdaje, tj. požadovaných dioptrických brýlí žalobci nepřiznal, kdy nákup nových brýlí vyhodnotil jako běžný výdaj v souvislosti s používáním zdravotnické pomůcky, přičemž zohlednil, že žalobce druhé brýle má a že navíc mohl zvolit i řešení prostřednictvím výměny skel do druhých, nepoužívaných obrub brýlí, což by bylo levnější. K odvolání žalobce žalovaný toto rozhodnutí v rámci odvolacího řízení svým rozhodnutím ze dne 6. 10. 2015, č. j. MPSV-UM/11105/15/9S-KHK zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.
- 6) Následně bylo řízení usnesením úřadu práce ze dne 21. 10. 2015, č. j. 18289/2015/DKL přerušeno na základě žádosti žalobce do jeho prošetření námítky podjatosti úředních osob. Přípisem ze dne 29. 10. 2015 bylo žalobci sděleno, že jeho žádost o změnu kontaktního pracoviště bude projednána až po skončení řízení o přiznání výše uvedené dávky. Na základě rozhodnutí ředitelky odboru Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové, kontaktního pracoviště Dvůr Králové nad Labem ze dne 11. 11. 2015, č. j. MPSV-UP/36780/15/TU bylo v řízení pokračováno.
- 7) Na základě výzev ze dne 3. 2. 2016 byly osloveny optiky (Optik house s.r.o., Optika Hrubá s.r.o. a Optika Dr. Klain) ve Dvoře Králové nad Labem, aby úřadu práce zaslaly vyhotovenou nejnižší možnou cenovou nabídku na zhotovení dioptrických brýlí dle přiložené kopie poukazu na brýle při dodržení odpovídající kvality. Optika Hrubá s.r.o. sdělila, že dioptrické brýle v daných hodnotách lze vyhotovit za cenu úhrady pojišťovny – tzn. bez doplatku. Z Optiky Dr. Klain bylo sděleno, že cenová nabídka činí 2.198,- Kč, neboť pojišťovna by uhradila na brýle částku 1.670,- Kč a sleva z optiky by činila ještě dalších 350,- Kč. Optik House s.r.o. zaslalo sdělení, že od 8. 2. 2016 mají akci na brýlové sklo zdarma a varianta Mineral 1.8. (AR VIOLET) by stála 4.914,- Kč a varianta Mineral 1.9. (AR VIOLET) by stála 10.143,- Kč, avšak nejedná se o základní provedení, nýbrž o ztenčené čočky.
- 8) Všeobecná zdravotní pojišťovna potvrdila svým přípisem ze dne 4. 2. 2016, že žalobci byla na optické pomůcky uhrazena částka 1.670,- Kč.

- 9) Ze zprávy Hradeckého očního sanatoria, spol. s.r.o. se podává, že v roce 2015 byly žalobci předepsány 1 celé brýle, s příspěvkem od VZP celkem ve výši 1.670,- Kč. Poukaz na brýle byl vystaven v září 2015, kdy původní nebyl realizován. Zároveň sanatorium požádalo pro žalobce u VZP i o příspěvek na vysokoindexová skla brýlí.
- 10) Dne 12. 2. 2016 byl žalobce vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Na tuto výzvu reagoval vyjádřením, že je mu znemožněno seznámit se s podklady rozhodnutí a doplnit je o rozhodné skutečnosti. Správní orgán k tomuto podání nepřihlížel s odůvodněním, že žalobce jakkoliv nespécifikoval překážky, které by mu bránily v seznámení se s podklady, a úřad práce žádné překážky z úřední činnosti nezjistil.
- 11) Rozhodnutím ze dne 22. 2. 2016, č. j. 3781/2016/DKL úřad práce dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného výdaje, tzn. požadovaných dioptrických brýlí, žalobci nepřiznal s odůvodněním, že požadovaný výdaj lze plně uhradit zdravotní pojišťovnou. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 9. 3. 2016 včasné odvolání, které bylo následně ještě dvakrát doplněno.
- 12) Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2016, č. j. 31Ad 8/2016-21 bylo rozhodnuto o tom, že žaloba, jíž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2016, č. j. MPSV-2016/12257-918, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce do rozhodnutí ředitelky odboru Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové, kontaktního pracoviště Dvůr Králové nad Labem ze dne 11. 11. 2015, č. j. MPSV-UP/36780/15/TU, o nevyhovění námitky podjatosti pracovnice úřadu paní Z. B. a o jejím nevykloučení z projednávání a rozhodování o přiznání dávek hmotné nouze ve správním řízení, se odmítá.
- 13) Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j. MPSV-2016/80208-918 bylo rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2016, č. j. 3781/2016/DKL potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto.

Soud k důkazu dále konstatoval žalobcem předložené listiny spolu se žalobou, a to kopii lékařské zprávy Hradeckého očního sanatoria s.r.o. ze dne 7. 3. 2016, kopii poukazu na brýle a optické pomůcky ze dne 21. 5. 2015, kopii zprávy Optika Hrubá s.r.o. ze dne 11. 3. 2016, emailovou komunikaci ze dne 22. a 23. 6. 2016 mezi žalobcem a uvedenou optikou (poznámka soudu: uvedené listiny jsou již součástí předloženého správního spisu).

Soud provedené důkazy hodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu, i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem, ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného v souladu s ustanovením § 77 odst. 2 s.ř.s. a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících rozhodných skutečností, platné právní úpravy a učiněných právních závěrů:

V ustanovení § 1 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi se uvádí, že tento zákon upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek

fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi.

Podle § 2 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se osoba nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob za a) po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24), nebo za b) dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí podle § 4 odst. 1 písm. a) částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (§ 34) a služeb s bydlením bezprostředně spojených (dále jen "odůvodněné náklady na bydlení"), přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo.

Podle odst. 5 písm. a) a b) citovaného ustanovení může orgán pomoci v hmotné nouzi dále za osobu v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky za a) k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu, nebo za b) na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby.

Podle § 36 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi má nárok na mimořádnou okamžitou pomoc za a) osoba uvedená v § 2 odst. 3, za b) osoba uvedená v § 2 odst. 4 a 5, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi, za c) osoba uvedená v § 2 odst. 6, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi.

Dle § 37 písm. c) téhož zákona se výše mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 5 písm. a) stanoví až do výše jednorázového výdaje.

S ohledem na shora uvedené shledává krajský soud postup správních orgánů obou stupňů za správný a zákonný, kdy se ztotožňuje s právní kvalifikací i odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí.

Žadateli o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje je možno na základě dostatečně odůvodněného správního uvážení přiznat dávku po zohlednění příjmů a celkových sociálních a majetkových poměrů až do výše tohoto prokázaného výdaje. Dávka tedy nemusí být přiznána vždy ve výši prokázaného výdaje, je-li zřejmé, že mohlo být sledovaného účelu dosaženo vynaložením menšího objemu finančních prostředků [§ 2 odst. 5 písm. a) a § 37 odst. 1 písm. c) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi] (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 84/2012-48, dostupný na www.nssoud.cz).

Žalobce požádal dne 3. 6. 2015 o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, a to ve výši 10.000,- Kč na jím vybrané

dioptrické brýle. Správní orgán následně správně posoudil, zda je dotýčný osobou v hmotné nouzi a zda může mít na mimořádnou okamžitou pomoc v požadované výši nárok.

Z aplikace OKnouze bylo zjištěno, že žalobce má od května 2015 nárok na příspěvek na živobytí ve výši 3.410,- Kč a doplatek na bydlení ve výši 6.340,- Kč, poslední příjem měl v dubnu 2015, kdy obdržel podporu v nezaměstnanosti ve výši 8.327,- Kč, náklady na bydlení činily v rozhodném období částku 6.340,- Kč.

Správní orgán vyzval k součinnosti tři oční optiky sídlící v místě bydliště žalobce, tj. ve Dvoře Králové nad Labem, jako odborníky v této oblasti, aby správnímu orgánu sdělily nejnížší možnou cenovou nabídku na zhotovení dioptrických brýlí dle zaslané kopie poukazu na brýle ze dne 21. 5. 2015 a lístku s uvedenou částkou příspěvku od zdravotní pojišťovny, tj. v celkové výši 1.670,- Kč, a to při dodržení odpovídající kvality. Rozhodným v dané věci je dle názoru soudu sdělení z Optiky Hrubá s. r. o., v němž je uvedeno, že „Dioptrické brýle v daných hodnotách lze vyhotovit za cenu úhrady pojišťovny – tzn. bez doplatku!“. Nelze tedy přisvědčit námitce žalobce, že žalovaný překročil meze správního uvážení, že bez náležitých podkladů a odborných znalostí rozhodl, že užíváním brýlí v nejjednodušším, základním provedení neutrpí žalobce újmu na zdraví. Naopak vycházel zejména ze sdělení odborníků v této oblasti, tj. odborných zaměstnanců očních optik, kteří na základě konkrétního poukazu na brýle vystaveného odborným očním lékařem posoudili konkrétní materiálové potřeby a stanovili tak cenovou nabídku brýlí, postačující ke kompenzaci oční vady uvedené v poukazu na brýle. Žalovaný vycházel i z veškerých dostupných podkladů shromážděných ve spisové dokumentaci úřadu práce, která se jevila jako dostatečná. Navíc je třeba zmínit, že i sám žalobce se předtím obrátil na Optiku Hrubá s. r. o. s dotazem na cenu provedení brýlí, avšak bez stanovení podmínky, že se má jednat o brýle v nejjednodušším základním provedení, či za využití doporučení zdravotní pojišťovny, nechť se zkusí dohodnout na přijatelné ceně brýlí s ohledem na vystavený poukaz a skutečnost, že brýle žádá uhradit prostřednictvím výše uvedené dávky hmotné nouze. Žalobce své žalobní tvrzení o tom, mu tři optiky nezávisle na sobě potvrdily, že cenu dioptrických brýlí pro pacienta nad šest dioptrií pojišťovna v plné výši nehradí, nikterak nedoložil.

Krajský soud se tak ztotožnil se závěry správních orgánů, a to i s ohledem na platnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, vyslovenou ve výše uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 3 Ads 84/2012-48, podle kterého pokud se jedná o dávku mimořádné okamžité pomoci, je namístě, aby byla vyplacena částka na spodní hranici pořizovacích nákladů, pokud splní svůj účel a nehrozí újma na zdraví. V daném případě prvostupňový i odvolací orgán ceny dioptrických brýlí, a to v nejnížší cenové relaci tak, aby splnily svůj účel a ochránily zdraví žalobce, zjišťovaly. Podle krajského soudu je známo i laické veřejnosti, že dioptrické brýle, tedy obroučky i dioptrická skla, jsou v různých cenových relacích, od částek představujících několik set korun do částek představujících několik tisíc korun. Nicméně s ohledem na skutečnost, že dioptrické brýle měly být pořízeny z dávky mimořádné okamžité pomoci, je zcela namístě, že si správní orgány zjišťovaly nejnížší ceny dioptrických brýlí, které by však splnily z hlediska zdravotního svůj účel, a to i ve městě Dvůr Králové nad Labem, kde si žalobce sám dioptrické brýle pořizoval, a to za možnosti užití příspěvku VZP ve výši 1.670,- Kč.

„Účel poskytnutí výše uvedené dávky je zřejmý z povahy mimořádné okamžité pomoci jako dávky pomoci v hmotné nouzi, která není založena na principu zajištění životního optima jednotlivce, nýbrž na poskytnutí nezbytně nutné finanční pomoci pro překonání určité tíživé sociální situace. Z toho důvodu nelze stěžovateli přisvědčit ani v tom, že by správní orgány měly při posuzování výše dávky zohledňovat i jiné aspekty vážící se k charakteru zboží či služby opatřených na základě jednorázového výdaje, že je pouze na stěžovateli, jaké zboží, službu či jiné plnění si svobodně vybere. Nýbrž na orgánu pomoci v hmotné nouzi je, aby posoudil nezbytnou výši tohoto výdaje a v rámci správního uvážení určil adekvátní výši mimořádné okamžité pomoci podle celkových sociálních a majetkových poměrů žadatele.“ (srovnej rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2016, č. j. 43 Ad 1/2016 - 48, [Výběr NSS 7649/2016]).

Pokud žalobce požadoval přiznání dávky za účelem úhrady jednorázového výdaje na zakoupení zdravotnické pomůcky - dioptrických brýlí ve výši 10.000,- Kč, neboť si v této cenové hladině brýle vybral na základě rady optiky zhotovující mu brýle, která mu doporučila výběr odolnějších a lépe upravitelných obrub a tenčích čoček opatřených antireflexní vrstvou než u obrub a čoček hrazených pojišťovnou, je třeba souhlasit se správními orgány v tom, že primárním účelem poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci je v souladu s funkcí této pomůcky zdravotní hledisko. V kombinaci s pojmovým znakem „nezbytnosti“ jednorázového výdaje vede výklad výše citovaných ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi k závěru, že je třeba žadateli na základě správní úvahy přiznat takovou částku, která bude zohledňovat jeho celkové sociální a majetkové poměry a zároveň nebude převyšovat prokázanou výši jednorázového nezbytného výdaje. Tudíž za situace, kdy bylo ze součinnosti odborníků v dané oblasti, tj. zaměstnanců očních optik zjištěno, že dioptrické brýle pro žalobce lze za současného přihlédnutí k jeho zdravotnímu stavu a při dodržení odpovídající kvality v daných hodnotách vyhotovit za cenu úhrady pojišťovny, tj. bez dalšího doplatku, nelze přiznat žalobci požadovanou částku ve výši 10.000,- Kč, neboť by se nejednalo o nezbytný výdaj a správní orgán by tak překročil meze správního uvážení.

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto mu nezbylo než žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a správnímu orgánu, který měl ve věci úspěch, toto právo nenáleží dle odst. 2 citovaného zákonného ustanovení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. srpen 2017

JUDr. Ivona Šubrtová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
L. P.